

26246 – LLENGUA I CULTURA GALLEGUES I

ESTUDOS: todas as titulacións
SEMESTRE: primeiro semestre
NÚMERO E TIPO DE CRÉDITOS: 6
HORARIO: martes e xoves 15:00-16:30h

PROFESORA: Sonia Varela Pombo
DESPACHO: B11-156 Departament de Filologia Francesa i Romànica (F. Lletres)
TITORÍAS: martes 10:30-13:00 h (c); xoves 11:30-13:00h (p)
TELÉFONO: 93 581 1821
CORREO ELECTRÓNICO: sonia.varela@uab.cat

OBXECTIVOS

Introdución á lingua galega, atendendo tanto a aspectos sociolingüísticos como fonéticos, gramaticais e léxicos. Iniciación á comprensión tanto oral como escrita. Achegamento a aspectos fundamentais da cultura galega a través dos textos. O libro de texto empregado será o *Curso de Galego para non-galegofalantes*.

PROGRAMA DA MATERIA

- 1.- O galego no marco das linguas románicas
 - 1.1.- Historia da lingua
 - 1.2.- Variedades dialectais
 - 1.3.- Conflito lingüístico. Diglosia
 - 1.4.- Distribución de usos
 - 1.5.- Lingua estándar e proceso de normalización
- 2.- Gramática
 - 2.1.- Sistema fonolóxico. Vocalismo e consonantismo
 - 2.2.- O artigo. Formas e usos. Contraccións
 - 2.3.- O posesivo. Formas e usos
 - 2.4.- O substantivo. Flexión de xénero e número
 - 2.5.- O adxectivo. A gradación
 - 2.6.- O pronome persoal
 - 2.6.1.- Formas e usos
 - 2.6.2.- Regras de colocación
 - 2.6.3.- Concorrencia de formas átonas
 - 2.7.- Os demostrativos. Formas, usos, contraccións e valores especiais
 - 2.8.- Indefinidos e numerais. Formas e usos
 - 2.9.- Os relativos, interrogativos e exclamativos
 - 2.10.- O verbo
 - 2.10.1.- Conxugación dos verbos regulares
 - 2.10.2.- Conxugación dos verbos irregulares
 - 2.10.3.- Uso do infinitivo conxugado
 - 2.10.4.- Perífrases verbais
 - 2.11.- Adverbios e conxuncións
- 3.- Léxico

AVALIACIÓN:

Avaliarase tendo en conta, fundamentalmente, o exame final da materia e mais unha recensión breve dunha obra en galego.

Tamén se valorará a asistencia e a participación nas aulas, así como os traballos e exercicios feitos ao longo do curso.

BIBLIOGRAFÍA XERAL:

ÁLVAREZ BLANCO, R. e X. XOVE FERREIRO (2002). *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

ÁLVAREZ BLANCO, R. et al. (1986). *Gramática galega*. Vigo: Galaxia.

CASTRO MACÍA, L. (2005), *Diccionario Xerais galego-castelán castellano-gallego*, Vigo: Xerais.

CARBALLEIRA ANLLO, X. M. (coord.) (2007), *Diccionario Xerais da lingua*, Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

FEIXÓ CID, XOSÉ (2004) *Gramática da lingua galega: síntese práctica*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

FERNÁNDEZ REI, F. (1991 [1990]). *Dialectoloxía da lingua galega*. Vigo: Xerais.

FERNÁNDEZ REI, F.-SANTAMARINA, A. (eds.) (1999). *Estudios de Sociolingüística Románica. Linguas e variedades minorizadas*. Universidade de Santiago de Compostela.

FERNÁNDEZ, M. A. e M. A. RODRÍGUEZ (coord.) (1994). *Lingua inicial e competencia lingüística en Galicia*. A Coruña: RAG.

FERNÁNDEZ, M. A. e M. A. RODRÍGUEZ (coord.) (1995). *Usos lingüísticos en Galicia*. A Coruña: RAG.

FERNÁNDEZ, M. A. e M. A. RODRÍGUEZ (coord.) (1996). *Actitudes lingüísticas en Galicia*. A Coruña: RAG.

FREIXEIRO MATO, X. R. (1997-2000). *Gramática da lingua galega*. Vigo: A Nosa Terra, 3 vol.

FREIXEIRO MATO, XOSÉ RAMÓN. (2006), *Manual de gramática galega*, Vigo: A Nosa Terra.

LABRAÑA BARRERO, SABELA (dir.) (2007): *Vencello. Lingua e cultura galegas para estudantes de fóra de Galicia*: Santiago de Compostela: Xunta de Galicia

GARCÍA C. e M. GONZÁLEZ GONZÁLEZ (dir.) (1997). *Diccionario da Real Academia Galega*. Vigo: RAG / Xerais / Galaxia.

GARCÍA C. e M. GONZÁLEZ GONZÁLEZ (dir.) (2004). *Diccionario castelán-galego da Real Academia Galega*. A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza.

HERMIDA BORRAJO, X. A. (dir.) (2006), *Gran diccionario século 21 galego-castelán, castelán-galego*, Vigo: Galaxia / Edicións do Cumio.

ILG / RAG (2003): *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. A Coruña: ILG / RAG.

MARIÑO FERRO, X. R. (1985). *Cultura Popular*. Manuais do Museo do Pobo galego. A Coruña: Edicións do Castro.

MARIÑO PAZ, R. (1998). *Historia da lingua galega*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.

MONTEAGUDO, H. (1999). *Historia social da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

PENA, X.A. (dir) (2005), *Gran diccionario Século 21 da lingua galega*, Vigo: Editorial Galaxia / Edicións do Cumio.

PORTAS, M. (1991), *Lingua e sociedade na Galiza*, Bahía Edicións, A Coruña.

TARRÍO, A. (1994). *Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica*. Vigo: Xerais.

VILAVEDRA, D. (1999). *Historia da Literatura galega*, Vigo: Galaxia.

VILAVEDRA, D. (coord.) (1995-1999). *Diccionario da literatura galega*. Vigo: Galaxia, 3 vol.

Consulta en internet:

<http://www.edu.xunta.es/diccionarios/index.html>

<http://e-galego.cesga.es/>